

ด่วนที่สุด

ที่ มท.5790/10014

3 กรกฎาคม 2540

สนป.	4429	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่	4.8.40	รับที่ 4429 กอ.๑
เวลา	11.00	วันที่ 4.8.40

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัมพวงค์ กทม.10200

6/2

เรื่อง ขอยกเว้นการรับภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ของการประปาส่วนภูมิภาค

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0511/620 ลงวันที่ 27 กันยายน 2538 และหนังสือ
การประปาส่วนภูมิภาค ที่ มท.57441-03/3084 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2538
2. มติคณะกรรมการ การประปาส่วนภูมิภาค ครั้งที่ 3/2540 วันที่ 27 มีนาคม 2540 3 ๕๐๖

ตามที่กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มแทนระบบภาษีการค้า โดยมีผลใช้
บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 เป็นต้นมา และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2535 กำหนด
ให้รัฐวิสาหกิจที่ประกอบการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มและให้เป็นผู้รับภาระ
ภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ใช้บริการประเภทครัวเรือนนั้น การประปาส่วนภูมิภาคได้เสนอขอผลักภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม
ไปให้ผู้ให้บริการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) โดยมีเหตุผลและความจำเป็นดังนี้

การดำเนินกิจการของการประปาส่วนภูมิภาค เป็นการให้บริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานแก่
ประชาชนเพื่อความอยู่ดีกินดี ไม่ได้มีวัตถุประสงค์หลักในการทำกำไรเชิงธุรกิจ รัฐบาลกำหนดราคาจำหน่ายน้ำ
ที่จะไม่ให้กระทบกระเทือนต่อผู้มีรายได้น้อย การประปาส่วนภูมิภาคจึงไม่มีรายได้เพียงพอที่จะนำมาใช้จ่ายใน
การลงทุนเพื่อขยายการให้บริการแก่ประชาชนในชุมชนที่ห่างไกลได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งเงินอุดหนุนที่ได้รับจาก
รัฐบาลแต่ละปี ก็ไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการขยายบริการให้แก่ประชาชนได้ทันการณ์ การประปาส่วน
ภูมิภาคจึงต้องกู้เงินจากแหล่งเงินทั้งในและต่างประเทศมาใช้ ทำให้ต้องรับภาระต้นทุนดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม
เงินกู้ที่สูงขึ้นทุก ๆ ปี

นอกจากต้นทุนที่เกิดขึ้นในการผลิตและจำหน่ายตามปกติแล้ว การประปาส่วนภูมิภาคยังต้อง
รับภาระภาษีมูลค่าเพิ่มจากรายได้ที่เกิดขึ้นแทนผู้บริโภคทั้งหมดแทนที่จะให้ผู้บริโภคคนสุดท้ายเป็นผู้รับภาระ
ภาษี ยิ่งกว่านั้นผู้ใช้น้ำประเภทธุรกิจซึ่งอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มยังสามารถนำไปกำกับภาษีที่การประปา
ส่วนภูมิภาคออกให้ไปขอเครดิต หรือขอคืนภาษีจากกรมสรรพากรได้อีกด้วย เท่ากับการประปาส่วนภูมิภาค
มีส่วนในการช่วยเหลือการประกอบการของภาคธุรกิจให้มีกำไรยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้มีรายได้น้อยซึ่งไม่ได้อยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ผิดเจตนารมณ์การนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้

การประปาส่วนภูมิภาคมีรายได้จากการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2535 - 2539 รวมทั้งสิ้น 17,437.43 ล้านบาท มีภาระภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องจ่ายให้กรมสรรพากรรวมทั้งสิ้น 1,121.43 ล้านบาท (เฉลี่ยปีละ 224 ล้านบาท) หากไม่ต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม การประปาส่วนภูมิภาคจะมีรายได้เพิ่มประมาณ 220-280 ล้านบาทต่อปี รายได้ส่วนนี้จะเป็นส่วนชดเชยในกรณีที่ การประปาส่วนภูมิภาคไม่ได้รับอนุมัติให้ปรับอัตราค่าน้ำ และเป็นเงินทุนที่เพิ่มขึ้นที่ทำให้การประปาส่วนภูมิภาคสามารถนำไปลงทุนขยายกิจการประปาให้ประชาชนในส่วนภูมิภาค ได้มีน้ำสะอาดใช้ในการอุปโภคบริโภคได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็วขึ้น

คณะกรรมการ การประปาส่วนภูมิภาคในการประชุมครั้งที่ 3/2540 วันที่ 27 มีนาคม 2540 ได้พิจารณาเห็นชอบให้การประปาส่วนภูมิกานำเสนอคณะรัฐมนตรีขอยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้ผู้ใช้ น้ำประปาเป็นผู้รับภาระภาษีดังกล่าวต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่การประปาส่วนภูมิภาคเสนอ และเห็นควร นำเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสนาะ เทียนทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การประปาส่วนภูมิภาค

โทรศัพท์ 551-1020 ต่อ 8149

โทรสาร 552-1547

สิ่งส่งมาด้วย 1

การประปาส่วนภูมิภาค
รับที่ ท. 2460
วันที่ 2 ต.ค. 2538
วันที่
เวลา 13.32 น.

8/92

คู่มือ
ที่ กค 0511/ 620

กรมปฎิบัติกลาง

ถนนพระรามที่ 6 กท.10400

๒๗ กันยายน 2538

ฝ่ายบัญชีและการเงิน ก.ป.ท.
รับที่ 16
วันที่ 2 ต.ค. 2538
เวลา
กองบัญชี ก.ป.ท.
รับที่ 4186
วันที่ 6 ต.ค. 2538
เวลา

เรื่อง ขอบความเห็นเรื่องภาวะภาษีมูลค่าเพิ่ม
เรียน ผู้ว่าการการประปาส่วนภูมิภาค

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2535 ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี คำวนที่สุด ที่ นร 0202/ว(ล)617 ลงวันที่ 10 มกราคม 2535 กำหนดให้รัฐวิสาหกิจ
ดำเนินการดังนี้

- (1) ให้รัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการระงับการปรับเพิ่ม
อัตราค่าบริการให้สูงกว่าอัตราที่เกิดขึ้นอยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2534 อันเนื่องมาจากการประกาศใช้
ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- (2) ให้รัฐวิสาหกิจดังกล่าวอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเช่นเดียวกับผู้ประกอบการอื่น
- (3) กรณีผู้ใช้บริการประเภทครัวเรือน ในขั้นนี้ให้รัฐวิสาหกิจเป็นผู้รับภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม
- (4) ให้รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งร่วมกับกระทรวงการคลังวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงใน
โครงสร้างต้นทุนของการให้บริการอันเนื่องมาจากภาษีมูลค่าเพิ่มโดยด่วน เพื่อคำนวณอัตราค่าบริการ
ที่เหมาะสมที่จะใช้กับลูกค้าประเภทธุรกิจหรือสถานประกอบการต่อไป

กรมปฎิบัติกลางจึงใคร่ขอ เรียงถามเกี่ยวกับเรื่องภาวะภาษีมูลค่าเพิ่มในประเด็นดังต่อไปนี้

1. การประปาส่วนภูมิภาคมีความประสงค์จะรับภาระภาษีมูลค่าเพิ่มแทนผู้ใช้บริการต่อไปอีก
หรือจะผลสภาระภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ใช้บริการ
2. หากมีความประสงค์จะผลสภาระภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ใช้บริการเป็นผู้รับภาระ ก็ขอให้
ทำข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา เรื่องดังกล่าว โดยขอให้จัดส่งข้อมูลดังนี้

นางประไพ...

(นางอภิญญา คุณประไพ) หัวหน้างาน อ. ก. บ. จี และทรัพย์สิน ปฏิบัติการแทนผู้อำนวยการกองบัญชี

6 ต.ค. 2538

/2.1 งบแสดง...

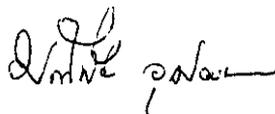
- ✓ 2.1 งบแสดงฐานะการเงินตั้งแต่ปี 2534-2542
- 2.2 จำนวนภาษีซื้อ ภาษีขาย และภาษีที่นำส่งในปี 2535-ปัจจุบัน
- ✓ 2.3 รายละเอียดโครงการลงทุน
- ✓ 2.4 ภาระหนี้ที่ต้องรับภาระ
- ✓ 2.5 รายละเอียดของต้นทุนสินค้าหรือบริการ พร้อมทั้งค่าใช้จ่ายที่มีผลกระทบต่อ

ต้นทุนดังกล่าว

2.6 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากผลกภาระภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ให้บริการเป็นผู้รับภาระทั้งต่อรัฐวิสาหกิจ และผู้ใช้บริการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป และขอให้ส่งข้อมูลดังกล่าวให้กรมบัญชีกลางภายในวันที่ 13 ตุลาคม 2538 ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางมณีนันท์ วุฒิธรเนตรรักษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กองรัฐวิสาหกิจ

โทร. 2739823-4

โทรสาร 2739578

ที่ มท 57441-03/3084

การประปาส่วนภูมิภาค
72 ถนนแจ้งวัฒนะ 1
คอนเมือง บางเขน
กรุงเทพฯ 10210

๑๕ ตุลาคม 2538

เรื่อง ขอส่งข้อมูลประกอบการพิจารณาการผลัการะภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ให้บริการ

เรียน อธิบดีกรมบัญชีกลาง

อ้างถึง หนังสือกรมบัญชีกลางด่วนมากที่ กค.0511/620 ลงวันที่ 27 กันยายน 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือการประปาส่วนภูมิภาคที่ มท 57441/2767 ลงวันที่ 14 กันยายน 2538

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมบัญชีกลางสอบถามการประปาส่วนภูมิภาคว่าประสงค์จะรับการะภาษีมูลค่าเพิ่มแทนผู้ให้บริการต่อไปอีก หรือจะผลัการะภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ให้บริการและ ขอให้จัดทำข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาความละเอียดแจ้งแล้วนั้น การประปาส่วนภูมิภาคขอเรียนชี้แจงดังนี้

1. การประปาส่วนภูมิภาคประสงค์จะผลัการะภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ให้บริการ เนื่องจากนโยบายภาษีมูลค่าเพิ่มที่รัฐบาลกำหนดคือ ให้ผู้บริโภคนสุดท้ายเป็นผู้รับการะภาษี แต่ในปัจจุบันนอกจากการประปาส่วนภูมิภาคจะเป็นผู้รับการะภาษีมูลค่าเพิ่มจากรายได้ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ผลัการะไปยังผู้บริโภคแล้ว ผู้บริโภคที่เป็นธุรกิจซึ่งอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มยังสามารถนำใบกำกับภาษีที่การประปาส่วนภูมิภาคออกให้ไปขอเครดิตหรือขอคืนภาษีจากกรมสรรพากรได้อีกด้วย ก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งสินค้าโดยทั่วไปรวมทั้งค่าสาธารณูปโภคประเภทอื่นได้ผลัการะไปให้ผู้ให้บริการหมดแล้ว นอกจากนี้การประปาส่วนภูมิภาคกำลังประสบภาวะขาดทุนและขาดสภาพคล่องทางการเงิน มีรายได้ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อขยายการให้บริการแก่ประชาชนในชุมชนที่ห่างไกลได้อย่างทั่วถึง จึงต้องออกพันธบัตรเงินกู้จำนวนปีละประมาณ 4,000 ล้านบาท ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2537 เป็นต้นมาและมีแนวโน้มว่าจะต้องออกพันธบัตรเงินกู้ต่อไปทุกปีหากไม่ได้รับการแก้ไขปัญหา ทำให้ต้องรับการะค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยพันธบัตรในแต่ละปีเป็นจำนวนสูงมากเป็นผลทำให้ต้นทุนการผลิตและจำหน่ายสูงขึ้น

2. ข้อมูลที่กรมบัญชีกลางจะใช้ประกอบการพิจารณากรณีที่มีการประปาส่วนภูมิภาคจะผลักร่าง
 ภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ให้บริการเป็นผู้รับภาระนั้น ข้อ 2.1, 2.3, 2.4 และ 2.5 การประปาส่วนภูมิภาคได้จัดส่งให้
 แล้วคำสั่งที่ส่งมาด้วย (ภาพถ่ายหนังสือการประปาส่วนภูมิภาคที่ มท 57441/2767 ลงวันที่ 14 กันยายน 2538)
 สำหรับข้อ 2.2 จำนวนภาษีซื้อภาษีขายและภาษีที่นำส่งในปี 2535 - ปัจจุบัน ยังอยู่ในระหว่างการรวบรวมข้อมูล
 เนื่องจากการประปาส่วนภูมิภาคมีหน่วยงานกระจายอยู่ทั่วประเทศถึง 222 สำนักงานประปา ภาษีซื้อภาษีขาย
 และภาษีที่นำส่งสรรพากรจะเกิดรายการขึ้นที่ท้องถิ่นนั้น จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูล หากเสร็จ
 เรียบร้อยแล้วจะเร่งจัดส่งให้กรมบัญชีกลางต่อไป

3. สำหรับข้อ 2.6 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากผลักร่างภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ให้บริการ
 เป็นผู้รับภาระทั้งต่อรัฐวิสาหกิจและผู้ให้บริการนั้น การประปาส่วนภูมิภาคขอเรียนชี้แจง ดังนี้
 ในส่วนของผู้ให้บริการที่เป็นที่อยู่อาศัย จะต้องรับภาระภาษีมูลค่าเพิ่มอีก 7% อย่างหลีกเลี่ยง
 ไม่ได้ และผู้ให้บริการที่เป็นส่วนราชการจะต้องเป็นภาระของรัฐบาลที่จะจัดงบประมาณแผ่นดินไว้ให้ สำหรับผู้
 ให้บริการที่เป็นรัฐวิสาหกิจและธุรกิจอุตสาหกรรมไม่มีผลกระทบแต่อย่างใดเพราะสามารถนำใบกำกับภาษี ไปขอคืน
 ภาษีซื้อ จากกรมสรรพากร และผลักร่างต้นทุนให้ผู้บริโภคคนสุดท้ายได้

ในส่วนของการประปาส่วนภูมิภาค จะมีผลคือทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นการเพิ่มเงินหมุนเวียน
 ในกิจการ ลดภาระในการกู้เงินทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อนำมาใช้ในการลงทุน ทำให้ต้นทุนค่าน้ำไม่เพิ่มขึ้น
 จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิศิษฐ์ หล่อธีรพงษ์)
 ผู้จัดการ การประปาส่วนภูมิภาค

กองบัญชี
 ฝ่ายบัญชีและการเงิน
 โทรศัพท์ 551-1020 ต่อ 2101
 โทรสาร 552-1547

16 ต.ค. 2538
 รองผู้จัดการ.....วันที่...../...../.....
 ผู้ช่วยผู้จัดการ.....วันที่ 16/๑๐/๓๘
 ผู้อำนวยการฝ่าย.....วันที่ 13/๑๐/๓๘
 ผู้อำนวยการกอง.....วันที่ 12/๑๐/๓๘
 หัวหน้างาน.....วันที่...../...../.....
 ผังจัดทำ.....วันที่...../...../.....

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
วันที่ 17 มิ.ย. 2540
เวลา.....

สิ่ว ส่ว มา คัม ๒

ของผู้อำนวยการ บริหาร
เลขที่ 1450
วันที่ 17 มิ.ย. 2540

12/32

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... สำนักผู้ว่าการ
ที่ มท 57001/82 ..... วันที่ 10 เมษายน 2540
เรื่อง แจ้งมติคณะกรรมการ กปภ. ในคราวประชุม ครั้งที่ 3/2540

ฝ่ายบัญชีและการเงิน กนร.
เลขที่ 861
วันที่ 17 มิ.ย. 2540
เวลา.....

เรียน รองผู้อำนวยการบริหาร

ด้วยที่ประชุมคณะกรรมการ กปภ. ในการประชุม ครั้งที่ 3/2540 วันที่ 27 มีนาคม 2540 ได้มีมติในเรื่องเกี่ยวกับหน่วยงานของท่าน ดังนี้

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

3.2 สรุปปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของ กปภ.

นายธัญญา หาญพล ผู้ว่าการ กปภ. ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ กปภ. บรรยายสรุปปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของ กปภ. ดังนี้

1. ปัญหาเรื่องแหล่งน้ำ

ด้วย กปภ. มีสำนักงานประจำทั่วประเทศ จำนวน 224 แห่ง ในบางพื้นที่ที่ไม่มีแหล่งน้ำดิบ ทำให้เกิดปัญหา บางครั้งเกิดน้ำท่วมในบางพื้นที่ ในขณะที่เดียวกันก็ขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่เช่นกัน โดยธรรมชาติไม่สามารถนำน้ำจากแหล่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปทดแทนกันได้ กปภ. ต้องวางท่อเพื่อนำน้ำจากแหล่งน้ำไปยังโรงกรองน้ำ เป็นระยะทางหลายสิบหรือเป็นร้อยกิโลเมตร ทำให้มีต้นทุนในการผลิตและค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสูงมาก

2. ปัญหาเรื่องการจัดหาที่ดิน

ในปัจจุบัน กปภ. มีปัญหาในเรื่องการจัดหาที่ดินมาก และต้องรับโอนกิจการจากท้องถิ่นเข้ามาดำเนินการมากขึ้น ในทางปฏิบัติเพื่อให้ได้น้ำดิบที่มีคุณภาพดี กปภ. จะต้องก่อสร้างสถานีสูบน้ำแรงต่ำที่บริเวณใกล้แหล่งน้ำ หรือต้นน้ำลำธาร และต้องมีไฟฟ้า ถนน ฯลฯ พื้นที่ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวค่าที่ดินแพงมาก ทำให้ซื้อไม่ได้ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแบบแปลน ทำให้โครงการต่าง ๆ ต้องล่าช้า ไม่สามารถให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชนได้ตามกำหนดระยะเวลาโครงการ และเกิดผลกระทบต่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณอุดหนุนของ กปภ.

/3.2 ปัญหาที่.....

3. ปัญหาค่า Demand Charge ของการใช้ไฟฟ้า

ในปัจจุบัน กปภ.เสียค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นค่าพลังงานประมาณ 12 % ของรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่ากระแสไฟฟ้า จึงได้พยายามที่จะประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคว่า กปภ.เป็นรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการสาธารณูปโภค และถูกควบคุมอัตราค่าน้ำ ขอให้ยกเว้นการคิดค่า Demand Charge ให้ กปภ.ด้วย เพื่อนำเงินส่วนนี้มาใช้ในการขยายเขตจำหน่ายน้ำให้ประชาชนมีน้ำประปาใช้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งได้เคยนำเรื่องนี้หารือกับ ฯพณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายเรืองวิทย์ ลิกค์) แล้ว และ ฯพณฯ เห็นชอบที่จะเจรจาในเรื่องนี้ให้ กปภ.จะทำเรื่องไปยังกระทรวงมหาดไทย เพื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการพลังงานแห่งชาติพิจารณายกเว้นในเรื่องนี้ให้ต่อไป

4. ปัญหาในการขอรับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินโครงการก่อสร้างปรับปรุงขยายระบบประปาของ กปภ.ต้องมีการวางท่อในเขตเทศบาล เขตทางหลวง กรมเจ้าท่า ฯลฯ ซึ่งการประสานงานกับหน่วยราชการต่าง ๆ เหล่านี้ บางครั้งต้องใช้เวลานาน ทำให้ กปภ.ไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้แก่ผู้รับจ้างได้ภายในกำหนดเวลา ทำให้การดำเนินงานโครงการล่าช้า นอกจากนี้ยังทำให้เกิดผลกระทบต่ออัตราน้ำสูญเสียของ กปภ. อีกด้วย

5. ปัญหาเรื่องการรับโอนกิจการประปาท้องถิ่น/สุขาภิบาล

ในขณะนี้มีการประปาท้องถิ่น/สุขาภิบาลอีกหลายร้อยแห่งที่ กปภ.ต้องรับโอนมาดำเนินการตามมติ ครม. การประปาส่วนใหญ่ที่ต้องรับโอนมาเป็นการประปาขนาดเล็ก มีผู้ใช้น้ำประปาดำกว่า 2,500 ราย และมีสภาพเก่าไม่ได้มาตรฐาน เมื่อรับโอนมาแล้วต้องเสียเงินลงทุนก่อสร้างปรับปรุงขยายให้ได้มาตรฐาน กปภ.แต่ละแห่งในวงเงินหลายสิบล้านบาท เมื่อดำเนินการก็ขาดทุนทั้งสิ้น เพราะมีผู้ใช้น้ำประปาน้อย ในขณะที่ กปภ.เองก็ขายน้ำประปาขาดทุนทุกลูกบาศก์เมตร สำหรับผู้ใช้น้ำประปาประเภทผู้อยู่อาศัย เพราะอัตราค่าน้ำประปา กปภ.ที่สะท้อนต้นทุนในปี 2540 คือ 9.77 บาท/ลบ.ม. แต่ขณะนี้ กปภ.ขายน้ำประปาให้ผู้ใช้น้ำประปาประเภทดังกล่าว ซึ่งใช้น้ำประปาไม่เกินเดือนละ 30 ลบ.ม.จะเสียค่าใช้น้ำประปาเฉลี่ยประมาณลูกบาศก์เมตรละ 5.50 บาท และผู้ใช้น้ำประปาประเภทที่อยู่อาศัยที่ใช้น้ำน้อย มีอยู่ประมาณ 1.2 ล้านราย หรือประมาณ 90% จากผู้ใช้น้ำทั้งหมด 1.37 ล้านรายของ กปภ. ส่วนที่เหลือเป็นผู้ใช้น้ำประปาประเภทธุรกิจและอุตสาหกรรมที่จะทำรายได้พอมีกำไรให้ กปภ.เพียง 1 แสนราย หรือประมาณ 10% เท่านั้น

กปภ.ได้นำเรื่องนี้รายงานต่อที่ประชุมกระทรวงมหาดไทย เมื่อการประชุมเดือนกุมภาพันธ์ 2540 แล้ว พร้อมได้แจ้งให้ทราบว่า กปภ.จะเร่งรับโอนกิจการประปาท้องถิ่น/สุขาภิบาล

/มาดำเนินการ.....

มาดำเนินการตามมติ กรม. แต่เนื่องจากมีเงินลงทุนจำกัด เพราะแบกรับภาระขาดทุนจากการขายน้ำประปามาตลอด จึงขอให้รัฐบาลจัดเงินงบประมาณสนับสนุนในเรื่องนี้ด้วย โดยจะทำบัญชีสำหรับโครงการรับโอนและบริหารกิจการประปาท้องถิ่น/สุขาภิบาล ที่มีผู้ใช้น้ำประปาไม่เกิน 2,500 ราย แยกต่างหาก เพื่อให้สำนักงบประมาณสามารถตรวจสอบได้ต่อไป ทั้งนี้ กปภ. จะได้นำเรื่องนี้เสนอกระทรวงมหาดไทย เพื่อแจ้งให้สำนักงบประมาณพิจารณาสนับสนุนต่อไป

6. ปัญหาเรื่องการขาดเงินลงทุน

ประเทศไทยกำลังมีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม พณิชยกรรม การท่องเที่ยว ฯลฯ อย่างมาก เดิมเคยวางแผนก่อสร้างระบบประปาไว้สำหรับรองรับการเจริญเติบโตใน 10-15 ปีข้างหน้า แต่ปรากฏว่า ปัจจุบันอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการขยายตัวของชุมชนสูงมาก ระบบประปาที่วางแผนก่อสร้างไว้ ดำเนินการไปได้แค่ 6-7 ปี ก็ไม่สามารถรองรับความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้นได้ ต้องหาเงินลงทุนในการก่อสร้างปรับปรุงขยายระบบประปาเพิ่มเป็นจำนวนหลายพันล้านบาท ในขณะที่มีรายได้จำกัด เนื่องจากไม่ได้รับอนุมัติให้ปรับอัตราค่าน้ำประปาตามต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นได้ กปภ.จึงต้องออกเป็นธนบัตรเพื่อหาเงินมาลงทุน แต่ก็ยังไม่พอเพียง การให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในกิจการประปา จึงเป็นทางออกที่ดี อีกทั้งยังเป็นการสนองตอบต่อนโยบายรัฐบาลในเรื่องนี้ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน/การให้บริการให้ดีขึ้น และช่วยแบ่งเบาภาระการเงินของรัฐบาล ทั้งนี้ กปภ.จะได้พยายามผลักดันโครงการเอกชนร่วมลงทุนที่เคยเสนอไว้ โดยเฉพาะที่ภูเก็ตให้แล้วเสร็จโดยเร็ว พร้อมกับดำเนินการ โครงการที่จะเชิงเทราให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

7. ปัญหาเรื่องการขอปรับอัตราค่าน้ำ

กรม.เศรษฐกิจได้มีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กปภ. สำนักงบประมาณ และ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาอัตราค่าน้ำที่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงของ กปภ. ซึ่งจากการหารือร่วมกันสรุปได้ว่าอัตราค่าน้ำประปาที่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงของ กปภ. ในปี 2540 คือ 9.77 บาท/ลบ.ม. (ขณะนี้อัตราค่าน้ำประปาเฉลี่ย กปภ. คือ 8.17 บาท/ลบ.ม. ต่ำกว่าต้นทุนอยู่ 1.60 บาท/ลบ.ม.) กปภ.จึงได้นำเรื่องเสนอกระทรวงมหาดไทย เพื่อนำเสนอ กรม.พิจารณาอนุมัติต่อไป ขณะนี้เรื่องยังอยู่ที่กระทรวงมหาดไทย ซึ่ง ฯพณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายเรืองวิทย์ ลิกค์) รับที่จะช่วยผลักดันเรื่องนี้ให้

8. ปัญหาเรื่องการขาดแคลนทรัพยากรน้ำ

เนื่องจากในขณะนี้ต้นทุนการผลิตน้ำประปายังไม่ได้สะท้อนต้นทุนต่าง ๆ ที่แท้จริง อีกทั้งราคาค่าน้ำประปาของ กปภ.ยังถูกกำหนดให้ต่ำกว่าต้นทุน และใช้ราคาเดียวกันทั่วประเทศ ทำให้ผู้ใช้น้ำประปาไม่ประหยัดและไม่สงวนรักษาทรัพยากรน้ำ ในขณะที่ทรัพยากรน้ำกำลังหมดไป และเริ่ม

ขาดแคลนขึ้นเรื่อย ๆ จึงจำเป็นต้องรณรงค์ให้ประชาชนและผู้ใช้น้ำประปาตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรน้ำ และใช้น้ำประปาอย่างประหยัด

9. เรื่องการขอยกเว้นการรับภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%

ขณะนี้ กปภ.เป็นรัฐวิสาหกิจที่ต้องรับภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ให้แก่ผู้ใช้น้ำประปา หากไม่ต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม กปภ.จะมีรายได้เพิ่มปีละประมาณ 280 ล้านบาท หรือเดือนละประมาณ 22 ล้านบาท รายได้ส่วนนี้จะเป็นส่วนมาชดเชยในกรณีที่ กปภ.ไม่ได้รับอนุมัติให้ปรับอัตรากำน้ำได้ หากคณะกรรมการ กปภ. เห็นชอบให้ กปภ.ขอยกเว้นการรับภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ให้แก่ผู้ใช้น้ำประปา กปภ.จะได้ทำเรื่องเสนอกระทรวงมหาดไทย เพื่อนำเข้า ครม.ต่อไป

10. การปรับอัตรากำติดตั้งประปา และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

อัตรากำติดตั้งประปา และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของ กปภ.ได้ใช้มาเป็นเวลา 10 ปีแล้ว กำติดตั้งประปານี้ประกอบด้วย ค่ามาตรวัดน้ำ ค่าติดตั้งประปา ค่าสำรวจ ค่ามัดจำ ค่าประกันการใช้น้ำ ฯลฯ ส่วนค่าธรรมเนียมได้แก่ ค่าธรรมเนียมประสานท่อ ค่าธรรมเนียมฝากมาตร บรรจบบมาตร ตรวจสอบมาตร ฯลฯ การปรับขึ้นนั้นจะปรับให้ใกล้เคียงกับ กปน. หรือต่ำกว่า รายละเอียดจะนำเสนอคณะกรรมการ กปภ.พิจารณา ต่อไป

จากนั้น นายปริญญา นาคฉัตรีย์ ประธานกรรมการ กปภ. ได้มอบนโยบายการดำเนินงานแก่ กปภ.ดังนี้

1. ให้พยายามลดอัตรากำสูญเสียของน้ำ
2. ให้พยายามลดการขาดทุนในเรื่องการบริหาร จัดการ
3. ขอให้มีความสามัคคีกันภายในองค์กร
4. ให้พิจารณาให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในพื้นที่อื่นนอกเหนือจากโครงการที่กำลัง

ดำเนินการอยู่แล้ว

5. ให้เน้นในเรื่องการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนมีวินัยในการประหยัดน้ำ
- นายสมหมาย ภาษี กรรมการ กปภ.เสนอความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ในการดำเนินโครงการควบคุมน้ำสูญเสีย กปภ.ควรมีการแบ่งสำนักงานประปาที่มีน้ำสูญเสียตาม priority แล้วดำเนินโครงการตาม priority ที่ได้จัดไว้

2. ในการรับโอนประปาท้องถิ่น/สุขาภิบาล โดยปกติท้องถิ่นมักจะโอนประปาที่ขาดทุน ให้ กปภ. เก็บประปามีกำไร ไว้ดำเนินการเอง จึงน่าจะเป็นข้อที่จะนำไปอ้างขอรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลได้ ซึ่งตรงกับนโยบายของกระทรวงมหาดไทย

/ขณะนี้.....

3. ขณะนี้ กปภ.กำลังดำเนินโครงการเอกชนร่วมทุนอยู่หลายโครงการ นโยบายหลักที่รัฐมนตรีที่กำกับดูแล หรือคณะกรรมการ กปภ.วางไว้เป็นอย่างไร มีความชัดเจนในเรื่องการควบคุมและการบริหารจัดการหรือไม่ ให้เอกชนถือหุ้นได้กี่เปอร์เซ็นต์

4. สำหรับเรื่องการยกเว้นการรับภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% แทนผู้ใช้น้ำนั้น เห็นควรให้ กปภ.ทำหน้าที่ขอขอยกเว้นไปยัง กรมต่อไป

นายบุญเลิศ สอตระกูล กรรมการ กปภ. มีข้อสังเกตว่า ควรนำเรื่องบริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (EAST WATER) เสนอให้คณะกรรมการ กปภ.ทราบในการประชุมครั้งต่อไป โดยมีข้อสังเกตในเรื่องนี้ ดังต่อไปนี้

1. ขณะนี้ EAST WATER ยังมีสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจอยู่หรือไม่ ถ้าเป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการ EAST WATER ขณะนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจาก กรม.มท.ที่ กำกับดูแล กปภ.หรือไม่ หรือแต่งตั้งโดยผู้ถือหุ้น และคณะกรรมการ กปภ.มีส่วนในการกำกับดูแลคณะกรรมการ EAST WATER ซึ่งเป็นบริษัทในเครือ กปภ.อย่างไร และขอให้ตรวจสอบว่า กรรมการ EAST WATER ท่านใดเป็นกรรมการเกิน 3 แห่งหรือไม่

2. กรณีที่รองผู้ว่าการ กปภ.ไปดำรงตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท EAST WATER อีกตำแหน่งหนึ่ง ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ กปภ.หรือไม่ และเมื่อกระจายหุ้นเป็นบริษัทมหาชนแล้ว รองผู้ว่าการท่านนี้คงจะต้องเลือกว่าจะปฏิบัติงานที่ใดที่หนึ่งเพียงแห่งเดียว

3. ควรให้มีการชะลอการกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ในช่วงนี้ไว้ก่อน เนื่องจากสภาพตลาดไม่เอื้ออำนวย

นายเพชร ยุติธรรมดำรง กรรมการ กปภ. และกรรมการประสานงานโครงการปรับปรุงขยายการประปาปทุมธานี - รังสิต รายงานผลการดำเนินงานโครงการเอกชนร่วมลงทุนขยายการประปาปทุมธานี - รังสิต ซึ่งเป็นโครงการเอกชนร่วมลงทุนโครงการแรกของ กปภ.ว่า จากการติดตามผลการดำเนินงานมา 6 เดือนที่ผ่านมา ได้เคยนำเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการ กปภ. และ กปภ. พิจารณา ในประเด็นที่ว่า โครงการนี้เป็นโครงการจัดหาน้ำให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอในทางฝั่งตะวันออก รวมทั้งในพื้นที่ใกล้เคียง โดยตัวเลขที่ กปภ.จะซื้อน้ำจากบริษัทผู้ผลิตในวันที่เปิดดำเนินการจำนวน 144,000 ลบ.ม./วัน ตามสัญญาร่วมลงทุน ตัวเลขนี้เป็นตัวเลขที่มาได้จากการสำรวจของ JICA สำรวจไว้ประมาณ 10 ปีมาแล้ว แต่ ณ ปัจจุบันมีการนำข้อมูลของวิศวกรอิสระ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาของโครงการนี้มาเสนอว่า ขณะนี้ประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวมีความต้องการใช้น้ำ

ในปี 2541.....

ในปี 2541 เพิ่มขึ้นจากเดิมมาก เพราะปริมาณบ้านพักอาศัย และผู้ใช้น้ำในบริเวณดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงเกิดคำถามว่า ณ วันเปิดดำเนินการของบริษัทร่วมทุนจำนวนผู้ใช้น้ำจะเป็นเท่าไร เห็นควรให้ กปภ.ตรวจสอบตัวเลขปริมาณการใช้น้ำที่แน่นอนอีกครั้งจากผู้รับสัญญา โดยให้ขอข้อมูลจากวิศวกรอิสระ

มติคณะกรรมการ

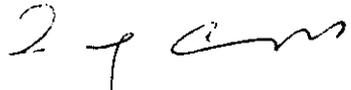
1. รับทราบปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของ กปภ.
2. มอบ กปภ.ทำหนังสือ แจ้งกระทรวงมหาดไทย เพื่อส่งเรื่องการขอยกเว้นการรับภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ให้ กรม.พิจารณาอนุมัติต่อไป
3. ให้ กปภ.ทำเรื่องการปรับอัตราค่าติดตั้งและค่าธรรมเนียม นำเสนอคณะกรรมการ กปภ.พิจารณาต่อ
4. มอบประธานกรรมการ กปภ. หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้พิจารณาขกเว้นค่า Demand Charge ให้ กปภ. แล้วให้ กปภ.ทำหนังสือแจ้งกระทรวงมหาดไทย เพื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการพลังงานแห่งชาติต่อไป
5. ให้ กปภ.นำสรุปเรื่อง EAST WATER ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ กปภ. เสนอในการประชุมครั้งต่อไป พร้อมทั้งให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ชี้แจง
จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามมติคณะกรรมการ กปภ. ข้อ 2 ต่อไป

 (นายชัชวาล พันธุ์เมณี)
 ผู้ช่วยผู้อำนวยการบริหาร รักษาการในตำแหน่ง
 ผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการ ปฏิบัติหน้าที่
 ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ กปภ.

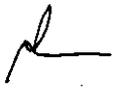
Per. จมจ

พร้อมแนบ 2

คณะกรรมการ
 นายชัชวาล พันธุ์เมณี
 รองประธาน
 กองบริหารงานรับข้อพิพาท

 (นางวิราย อมรดีตระกูล)

รองผู้ว่าการ (บริหาร)
 10 มิ.ย. 2540

 17 มิ.ย. 40